

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/33/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017200408
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1017200408.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Zuzany Mališovej, v právnej veci žalobcu: MAC TV, s.r.o., IČO: 00 618 322, so sídlom Brečtanová 1, Bratislava, právne zastúpeného: A/K/K/L advokáti, s.r.o., IČO: 50 666 622, so sídlom Grösslingová 50, Bratislava, proti žalovanému (sťažovateľovi): Rada pre vysielanie a retransmisiu, so sídlom Palisády 36, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. RP/4/2017 zo dňa 24.01.2017 a č. RP/5/2017 zo dňa 24.01.2017, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/54/17-55, 2S/76/17-55 zo dňa 26.06.2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I. Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalovaný rozhodnutím č. RP/4/2017 zo dňa 24.01.2018 postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) rozhodol, že žalobca porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že na televíznej programovej službe JOJ dňa 04.03.2013 o cca 19:36 hod. odvysielal v rámci programu Noviny príspevok s názvom „Nechtiac zrazil kamaráta“, ktorý svojím obsahom a spôsobom spracovania a síce zobrazením utrpenia a autentických prejavov žiaľu matky nad stratou svojho syna - obete tragickej dopravnej nehody, zasiahol do jej ľudskej dôstojnosti, za čo mu uložil podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu - pokutu, určenú podľa § 67 ods. 5 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške 10.000 eur. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný uviedol, že zásah do práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti je možné odôvodniť iba v takom prípade, ak by týmto zásahom zároveň dochádzalo k uspokojeniu iného základného ľudského práva alebo slobody a to porovnateľne vysokej závažnosti, za daných okolností. Z obsahu predmetnej reportáže pre žalovaného nebola zrejماً žiadna snaha naplniť iný dôležitý verejný záujem ako je poskytovanie bežných

spravodajských informácií. Zaradenie predmetných záberov teda žiadnym spôsobom nezvýšilo spravodajskú hodnotu reportáže a ani jej nepridala žiadny iný (z pohľadu práva verejnosti na informácie) relevantný rozmer. Právo verejnosti na informácie bolo podľa žalovaného v tomto prípade nepochybne možné naplniť aj bez zaradenia týchto záberov, čím by bolo možné predísť zásahu do ľudskej dôstojnosti danej osoby. Žalovaný konštatoval, že zaradenie týchto záberov do reportáže žiadnym spôsobom nezvýšilo jej výpovednú hodnotu a malo tak slúžiť iba na vzbudenie záujmu o danú tragédiu a teda o zvýšenie sledovanosti daného programu. Vzhľadom na uvedené mal za zrejmé, že v danom prípade má ochrana ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby prednosť pred uplatnením práva na slobodu prejavu.

2. K námietke žalobcu o porušení zásady ne bis in idem a lis pendens v odôvodnení poznamenal, že žalobca porušil dve rôzne povinnosti, naplnil dve rôzne skutkové podstaty dvoch rôznych samostatných správnych deliktov, a to na rôznych platformách, preto o nich žalovaný rozhodol samostatnými rozhodnutiami. Podľa názoru žalovaného nedošlo k súbehu správnych deliktov, preto nemožno ukladať sankciu v zmysle zásady absorpcie.

3. Dodal, že pri určovaní výšky pokuty za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. vzal do úvahy mieru zavinenia, rozsah a dosah vysielania, trvanie správneho deliktu, následky porušenia povinnosti, závažnosť správneho deliktu a spôsob porušenia povinnosti.

4. Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti a zákonom stanovený rozsah pre uloženie sankcie, považoval žalovaný sankciu vo výške 10.000 eur za plne odôvodnenú a zodpovedajúcu závažnosti prejednávanej veci.

5. Žalovaný rozhodnutím č. RP/5/2017 zo dňa 24.01.2018 postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodol, že žalobca porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie na stránke www.joj.sk v sekcii NOVINY.SK a podsekcii Krimi dňa 13.03.2013 poskytoval program s názvom „A. (†.) prešiel kamarát. Videla to jeho mama“, ktorý svojím obsahom a spôsobom spracovania a síce zobrazením utrpenia a autentických prejavov žiaľu matky nad stratou svojho syna - obete tragickej dopravnej nehody, zasiahol do jej ľudskej dôstojnosti, za čo mu uložil podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu - pokutu, určenú podľa § 67 ods. 15 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške 2.500 eur dôvodiac, že zásah do práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti je možné odôvodniť iba v takom prípade, ak by týmto zásahom zároveň dochádzalo k uspokojeniu iného základného ľudského práva alebo slobody a to porovnateľne vysokej závažnosti, za daných okolností. Z obsahu predmetnej reportáže pre žalovaného nebola zrejma žiadna snaha naplniť iný dôležitý verejný záujem ako je poskytovanie bežných spravodajských informácií. Zaradenie predmetných záberov teda žiadnym spôsobom nezvýšilo spravodajskú hodnotu reportáže a ani jej nepridala žiadny iný (z pohľadu práva verejnosti na informácie) relevantný rozmer. Právo verejnosti na informácie bolo podľa žalovaného v tomto prípade nepochybne možné naplniť aj bez zaradenia týchto záberov, čím by bolo možné predísť zásahu do ľudskej dôstojnosti danej osoby. Žalovaný konštatoval, že zaradenie týchto záberov do reportáže žiadnym spôsobom nezvýšilo jej výpovednú hodnotu a malo tak slúžiť iba na vzbudenie záujmu o danú tragédiu a teda o zvýšenie sledovanosti daného programu. Vzhľadom na uvedené mal za zrejmé, že v danom prípade má ochrana ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby prednosť pred uplatnením práva na slobodu prejavu.

6. K námietke žalobcu o porušení zásady ne bis in idem a lis pendens v odôvodnení poznamenal, že žalobca porušil dve rôzne povinnosti, naplnil dve rôzne skutkové podstaty dvoch rôznych samostatných správnych deliktov, a to na rôznych platformách, preto o nich žalovaný rozhodol samostatnými rozhodnutiami. Podľa názoru žalovaného nedošlo k súbehu správnych deliktov, preto nemožno ukladať sankciu v zmysle zásady absorpcie.

7. Dodal, že pri určovaní výšky pokuty za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. vzal do úvahy mieru zavinenia, rozsah a dosah vysielania, trvanie správneho deliktu, následky porušenia povinnosti, závažnosť správneho deliktu a spôsob porušenia povinnosti.

8. Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti a zákonom stanovený rozsah pre uloženie sankcie, považoval žalovaný sankciu vo výške 2.500 eur za plne odôvodnenú a zodpovedajúcu závažnosti prejednávanej veci.

II. Konanie na krajskom súde

9. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“ alebo „Správny súdny poriadok“) rozhodnutia žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Právo na náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

10. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd zdôraznil, že z pripojeného administratívneho spisu, z dôkazov, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného jednoznačne vyplynulo, že opis skutku vyplývajúci z vykonaných dôkazov je totožný so skutkom, ako bol popísaný v napadnutých rozhodnutiach a súd nemal žiadny relevantný dôvod spochybňovať skutkové ani právne závery žalovaného.

11. Krajský súd konštatoval, že žalobca v námietke č. 1 namietal uplynutie prekluzívnej objektívnej lehoty, v ktorej bol správny orgán oprávnený rozhodnúť o uložení sankcie. Tvrdil, že prekluzívna lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k porušeniu povinnosti, pričom podľa jeho názoru k spočívaniu prekluzívnej lehoty mohlo dôjsť len počas konania pred súdom. Z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty počas konania o veci pred Ústavným súdom SR, po zrušení napadnutých rozhodnutí žalovaného č. 82 a 83 rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky už žalovanému neostala žiadna časť objektívnej lehoty na vedenie správneho konania na uloženie sankcie, a preto napadnuté rozhodnutia sú nezákonné a je ich potrebné zrušiť.

12. Medzi účastníkmi konania tak bola sporná otázka plynutia prekluzívnej jednoročnej lehoty na uloženie sankcie za spáchaný správny delikt. Mal však za nepochybné, že k spáchaniu správneho deliktu došlo a jeho skutková podstata je vymedzená v právoplatných rozhodnutiach žalovaného.

13. Správny súd dal do pozornosti, že predmetné príspevky boli odovysielané (správne delikty spáchané) dňa 04.03.2013 a 13.03.2013. Pôvodné rozhodnutia žalovaného č. RP/082/2012 a č. RP/083/2012 boli vydané dňa 24.09.2013, žalobcovi doručené dňa 06.11.2013. Prekluzívne lehoty spočívali od 21.11.2013 počas konania o opravnom prostriedku na najvyššom súde do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku 7Sž/11, 12/2013 dňa 24.03.2015. Uvedeným dňom konanie o predmetných skutkoch skončilo. Následne žalobca proti rozsudku Najvyššieho súdu SR 7Sž/11, 12/2013 podal ústavnú sťažnosť. Tu vyslovil krajský súd, že pokiaľ do plynutia prekluzívnej lehoty na vydanie rozhodnutia o sankcii zahrnul žalobca aj čas od podania ústavnej sťažnosti po doručenie nálezu Ústavného súdu SR, jeho právny názor je nesprávny a súd sa s ním nestotožnil.

14. V prvom rade poukázal na to, že o sankcii za žalobcom spáchané skutky bolo rozhodnuté žalovaným rozhodnutiami č. RP/082/2012 a č. RP/083/2012 doručenými žalobcovi dňa 06.11.2013, teda do 247 dní, resp. do 238 dní. V súlade s v danom čase platnou a účinnou procesnou právnou úpravou (§ 246d O.s.p.) od podania opravného prostriedku počas konania pred Najvyšším súdom SR prekluzívna lehota spočívala. Právoplatne bolo o deliktoch spáchaných žalobcom rozhodnuté najvyšším súdom dňa 24.03.2015. Krajský súd ustálil, že nemožno konštatovať, že by žalobcovi boli uložené sankcie za predmetné delikty po uplynutí prekluzívnej lehoty v zmysle § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z.

15. Pokiaľ ide o konanie pred Ústavným súdom SR krajský súd poznamenal, že toto vo svojej procesnej úprave neobsahuje ustanovenie o spočívaní lehôt počas konania do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti. Výplýva to z logiky veci spočívajúcej v tom, že pokiaľ (ako napr. v danom prípade) koná ústavný súd o ústavnej sťažnosti proti rozsudku najvyššieho súdu, vec, ktorú ústavný súd posudzuje, je právoplatne skončená, a teda žiadne lehoty, ktoré sa týkajú rozhodovania o veci, nemôžu plynúť. Považoval za logické, že počas konania pred ústavným súdom žiadne lehoty neplynú aj z dôvodu, že konanie pred

ústavným súdom je konaním výnimočným, uplatňovaným v ojedinelých prípadoch a keby bolo prípustné uvažovanie o tom, že počas konania pred ústavným súdom sa obnovuje plynutie lehôt, narušilo by to istotu právnych vzťahov nastolených rozhodnutiami orgánov štátu (súdov) vydanými v riadnom rozhodovacom procese. Zároveň správny súd zdôraznil, že pripustením tvrdenia žalobcu o plynutí lehôt aj počas konania pred ústavným súdom by vznikol neakceptovateľný stav, kedy by hrozilo zneužívanie ústavných sťažností na predĺženie konania o uložení sankcie. Podania na ústavný súd by sa tak stali nástrojom procesnej obštrukcie, čo sa bezpochyby prieči inštitútu ústavných sťažností. Preto sa súd s tvrdením žalobcu, že do prekluzívnej lehoty na vydanie rozhodnutí o sankcii je možné započítať čas konania pred Ústavným súdom SR, nestotožnil.

16. V ďalšom uviedol, že po zrušení rozsudku Ústavným súdom SR Najvyšší súd SR znova rozhodol rozsudkom 7Sž/9,10/2016 zo dňa 26.02.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2016. Žalovaný vydal žalobou napadnuté rozhodnutia č. RP/4/2017 a č. RP/5/2017 dňa 24.01.2017, čo znamená, že celkový čas od spáchania deliktu do rozhodnutia o sankcii bol 332, resp. 323 dní, teda pred uplynutím objektívnej prekluzívnej lehoty ustanovenej v § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z.

17. K námietke žalobcu č. 3, ktorou namietal nezákonné obmedzenie slobody prejavu tvrdiac, že žalovaný napadnutými rozhodnutiami v miere nie nevyhnutnej obmedzil jeho základné právo na slobodu prejavu na úkor práva osoby identifikovanej len ako matka obete na ochranu ľudskej dôstojnosti, krajský súd uviedol, že žalobca vo svojich príspevkoch dňa 04.03.2013 a 13.03.2013 informoval o dopravnej nehode, pri ktorých zobrazil utrpenie a autentické prejavy žiaľovej matky, ktorá prišla na miesto dopravnej nehody a zistila, že jej syn podľahol zraneniam pri nehode. Dodal, že naplnením skutkovej podstaty správneho deliktu nebola skutočnosť, že žalobca o nehode informoval, pretože sankcionovanie žalobcu za odovšielanie informácie by celkom isto bolo neústavným rozhodnutím rozporným so zákonom. Mal za to, že zverejnenie prejavov osoby v takom alebo obdobnom vypätom emotívnom rozpolžení, ako v posudzovanom prípade, bolo potrebné chápať ako mimoriadne intenzívny zásah do práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby. Súd v zhode so žalovaným vyslovil názor, že prejavy fyzickej osoby v takýchto situáciách sú za hranicou všeobecného vnímania ostatnej spoločnosti v dôsledku jej výnimočne osobnostnej povahy ako aj mimoriadnej emotívnosti, nie sú a nemôžu byť považované za prejavy podliehajúce bežnému režimu zverejnenia a to aj s prihliadnutím na právo verejnosti na informácie a s tým súvisiacou slobodou prejavu účastníka konania. Podľa názoru krajského súdu obdobné situácie spadajú do najintímnejšej sféry fyzickej osoby, nakoľko sa jedná o situácie, kedy je jednotlivец najzraniteľnejší a v podstate bezbranný voči vonkajším vplyvom.

18. Krajský súd dal do pozornosti, že človek ako osoba má svoju nedotknuteľnú dôstojnosť. Právo na zachovanie dôstojnosti je základným ľudským právom, ktoré človek sám presadzuje vo vzťahu k svojej osobe a jeho zmyslom je rešpektovať ho vo vzťahu k iným. Chrániť práva každého človeka, teda aj ľudskú dôstojnosť, je úlohou spoločnosti a povinnosťou štátnych orgánov. Akékoľvek (ľubovoľné) právo nesmie byť uplatnené v rozpore s imperatívom zachovania ľudskej dôstojnosti, pokiaľ samo o sebe nepožíva v danom momente (zaslúžene) väčšiu ochranu a zároveň existuje potreba pri ich vzájomnej komparácii uprednostniť toto právo pred právom na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Aplikujúc na posudzovaný prípad, zverejnenie záberov, ktoré žalovaný vyhodnotil ako porušujúce § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., by bolo ospravedliteľné a akceptovateľné z hľadiska proporcionality ku právu na zachovanie ľudskej dôstojnosti len v prípade vyššieho záujmu na presadenie slobody prejavu a práva na šírenie informácií, kedy spoločenská potreba na ochranu pred nežiaducimi a škodlivými vplyvmi prípadne prejavmi potláčajúcimi celú škálu základných ľudských práv a slobôd (napr. genocída, teroristický útok), by umožňovala zverejniť a šíriť aj informácie znižujúce ľudskú dôstojnosť. Zobrazením utrpenia matky a prejavov jej žiaľu nad stratou syna nie je bežným spôsobom informovania o dopravnej nehode, hoci aj s takými fatálnymi následkami ako v danom prípade. Aj použité neostré zábery, zvukový záznam a vyjadrenia, ktoré odzneli v oboch príspevkoch, umožňujú divákovi identifikovať obeť dopravnej nehody i matku, ktorá prišla na miesto dopravnej nehody a dozvedela sa správu o smrti syna. Právo verejnosti na informácie bolo pri tvorbe príspevkov nepochybne možné naplniť aj bez zaradenia týchto záberov, čím by bolo možné predísť zásahu do ľudskej dôstojnosti danej osoby.

19. Súd prisvedčil žalovanému, že práve vyššie opísaná špecifickosť prejavov vylučuje sprostredkovanie týchto záverov bez toho, aby ich zverejnenie sledovalo jasný a preukázateľný verejný záujem a že v danom prípade mala ochrana ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby prednosť pred uplatnením práva na slobodu prejavu. K uvedenému dodal, že žalobca, hoci argumentácia v jeho podaniach bola rozsiahla, neodôvodnil opodstatnenosť zníženia ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby spôsobom opísaným v napadnutých rozhodnutiach. Podmienka legality a legitimity obmedzenia slobody prejavu bola v danom prípade nepochybne naplnená, v danom prípade z dôvodu potreby ochrany ľudskej dôstojnosti, teda z hľadiska tejto námietky žalobu súd nepovažoval za dôvodnú.

20. Za dôvodnú považoval krajský súd námietku č. 2, v ktorej žalobca namietal nerešpektovanie záväzného právneho názoru vysloveného Najvyšším súdom SR k otázke uplatňovania zásady *ne bis in idem* a *lis pendens*. Žalobca tvrdil, že v posudzovaných veciach ide o súbeh správnych deliktov, na ktorý je potrebné uplatňovať základné princípy trestného práva, ktoré sa prejavujú v nemožnosti viesť dve samostatné konania v identickej veci a uložiť dve samostatné sankcie.

21. V predmetnej veci mal krajský súd za nepochybné, že v oboch odvysielaných príspevkoch konal identický subjekt (žalobca), bol dotknutý identický subjekt (matka obete tragickej dopravnej nehody), oboma príspevkami bolo identickým spôsobom porušenia (odvysielaním utrpenia a prejavov žiaľu) porušené identické právo na ľudskú dôstojnosť a bola porušená rovnaká povinnosť žalobcu (§ 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.). Preto je pri konaní žalobcu celkom zreteľný viacčinný rovnorodý súbeh správnych deliktov, pri ktorých sankcionovaní je nevyhnutné aplikovať analógiu legis a postupovať podľa absorpčnej zásady, tak ako to stabilne konštatuje Najvyšší súd SR. Žalovaný preto nemohol uložiť za tieto správne delikty dve sankcie dvoma samostatnými rozhodnutiami, ale len jednu úhrnnú sankciu (absorpčná zásada), t. j. sankciu za najprísnejšie sankcionovateľný správny delikt, pričom takýto myšlienkový sled musí byť v rozhodnutí správneho orgánu zachytený, čo sa v predmetnej veci nestalo. Zákon č. 308/2000 Z. z. umožňuje za správny delikt porušenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. uložiť sankciu od 500 eur do 40 000 eur. Žalovaný nepostupoval v súlade so zákonom, keď uložil žalobcovi dve pokuty v dvoch samostatných rozhodnutiach. Argument žalovaného, že išlo o porušenie povinností na rozdielnych platformách, za tohto skutkového právneho stavu a citovanej judikatúry, na čo súd poukázal v tomto a predchádzajúcom odseku, neobstojí.

22. Uvedené závery viedli krajský súd ku konštatovaniu nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaným správnym orgánom, čo bolo aj dôvodom na zrušenie jeho rozhodnutia.

23. Záverom uviedol, že právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný s tým, že v ďalšom konaní sa orgán verejnej správy zameria na riadne právne posúdenie zisteného skutkového stavu v intenciách tohto rozsudku.

24. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 písm. a) S.s.p. a úspešnému žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému. Za dôvod hodný osobitného zreteľa súd považoval skutočnosť, že nemal pochybnosti o tom, že sa skutky vyslovené žalobou napadnutými rozhodnutiami stali a o vine žalobcu ako aj to, že žalobca vzniesol celkove tri žalobné námietky, z ktorých len jednu považoval súd za dôvodnú.

III. Konanie na kasačnom súde

25. Rozsudok napadol sťažovateľ kasačnou sťažnosťou z dôvodov, že krajský súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p. a podľa § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p. sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

26. Sťažovateľ namietal, že v predmetnom prípade k posúdeniu prípadného súbehu správnych deliktov neexistoval relevantný dôvod. Krajský súd sťažovateľovi vytýkal, že nemal uložiť žalobcovi za tieto

správne delikty dve sankcie dvoma samostatnými rozhodnutiami, ale len jednu úhrnnú sankciu. Sťažovateľ v tejto súvislosti upriamil pozornosť na špecifickosť v rámci zákona a zrejme odlišnosti v prípadoch posudzovania AVMS a televízneho vysielania.

27. V prvom rade sťažovateľ zdôraznil tú skutočnosť, že priamo zákonodarca v zákone č. 308/2000 Z. z. ustanovil a striktné rozlišuje medzi vysielaním obsahu na televíznej programovej službe a jeho poskytovaním na AVMS. Uvedený záver vyplýva aj zo zrejme rozlíšenia povinností vysielateľa a poskytovateľa AVMS uvádzanej napr. v § 16, 18, 38 zákona 308/2000 Z. z. Pre ilustráciu vyčlenenia daných platforiem v rámci zákona sťažovateľ poukázal napr. na § 20 ods. 2, ktorý stanovuje pre poskytovateľa AVMS špecifickú povinnosť ochrany maloletých, a to tak, aby AVMS a všetky jej zložky, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takúto AVMS a všetky jej zložky za bežných okolností počuť ani vidieť. Vysielateľ televíznej programovej služby je povinný zabezpečiť, aby sa takéto programy alebo iné zložky programovej služby nevysielali vôbec. V prípade vysielateľa programovej služby je tak zrejme absentujúci prvok špecifickosti spôsobu zverejňovania obsahu na tejto platforme a teda aj záujem zákonodarcu túto osobitosť upraviť.

28. Sťažovateľ zdôraznil, že niet pochyb o tom, že zákonodarca tieto služby vymedzil ako dve rozličné platformy. V prípade televíznej programovej služby možno z technického hľadiska hovoriť o lineárnosti vysielania. Zmyslom tejto formy vysielania je zhladnutie požadovaného obsahu v reálnom čase, tak ako je kontinuálne vysielaný, zväčša jeden krát z vôle vysielateľa. Poskytovanie obsahu na AVMS má naproti tomu nelineárny charakter, teda obsah je poskytovaný dlhodobo a je možné ho zhladnúť kedykoľvek aj opakovane a to v momente, ktorý si užívateľ zvolí. V danom prípade išlo o poskytovanie obsahu na internetovej stránke vysielateľa www.joj.sk v sekcii NOVINY.SK a podsekcii Krimi.

29. Mal za to, že práve so skutočnosťou ohľadom charakteru daných platforiem a spôsobu poskytovania obsahu súvisí jednoznačne aj ich rozdielny rozsah a dosah na recipienta. Poskytovaný obsah na AVMS má vzhľadom na jeho dlhodobé poskytovanie potenciál dostať sa do povedomia recipienta v jednoznačne väčšom rozsahu, ako ten, ktorý je zväčša jednorazovo odvysielaný na jednej konkrétnej televíznej programovej službe. Poskytovanie obsahu na daných platformách podľa sťažovateľa nemôže mať ani len obdobný dosah na recipienta a preto nemožno ani hovoriť o takom dopade na spoločnosť v prípade porušenia zákona. Práve špecifické zverejnenie daných obsahov prostredníctvom masmediálnych technológií, ktoré sú spôsobilé osloviť alebo zasiahnuť naraz veľké množstvo ľudí je dôvodom špecifickej regulácie televízneho vysielania, prípadne AVMS na požiadanie. Dopady spáchaných správnych deliktov na spoločnosť sú tak v prípade televíznej platformy obmedzované prostredníctvom teritoriálneho pôsobenia jej vysielateľa, naproti tomu v prípade AVMS je táto služba dostupná v zásade celosvetovo, v rámci dostupnosti internetu, a teda bez ohľadu na akékoľvek teritoriálne obmedzenia. Rovnako to platí aj o dostupnosti, pokiaľ ide o recipientov, resp. užívateľov týchto služieb.

30. Sťažovateľ v ďalšom zdôraznil zákonné vymedzenie rozsahu sankcie pri porušení povinností v súvislosti s týmito platformami, osobitne vo vzťahu k ustanoveniu § 19. V tejto súvislosti sťažovateľ namietal argumentáciu krajského súdu, ktorý v napadnutom rozsudku nesprávne identifikoval rozsah sankcie - pokuty, ktorú je možné uložiť za porušení ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., nakoľko zákon č. 308/2000 Z. z. síce ukladá za porušení ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pokutu vo výške od 500 eur do 40 000 eur, avšak táto sa podľa § 67 ods. 15 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. vzťahuje výhradne na AVMS. V prípade televíznej programovej služby sa ukladá sankcia - pokuta podľa § 67 ods. 5 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške od 3 319 eur do 165 969 eur. Za predpokladu uplatnenia absorpčnej zásady, tak ako to uvádza krajský súd, by bola uplatňovaná sankcia - pokuta v rozsahu od 3 319 eur do 165 969 eur a nie od 500 eur do 40 000 eur.

31. Z uvedeného podľa sťažovateľa vyplýva, že v danom prípade išlo o spáchanie dvoch rôznych skutkov, z ktorých je jeden trváci (dlhodobé poskytovanie obsahu prostredníctvom AVMS na

požiadanie) a druhý jednorazový (odvysielanie na televíznej programovej službe).

32. Sťažovateľ v súvislosti s uvedeným namietal, že krajský súd sa vo svojom rozsudku nevyrovnal práve s uvedenými špecifikami, uvedená argumentácia v odôvodnení napadnutého rozsudku jednoznačne absentuje. Vzhľadom na to sťažovateľovi nie je zrejmé, akými úvahami sa krajský súd uberal a prečo uvádzané zrejmé odlišnosti oboch platforiem zakladajú nesprávne právne posúdenie veci.

33. Sťažovateľ uviedol názor, že k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu dôjde práve špecifickým zverejnením (odvysielaním v rámci programovej služby alebo poskytnutím obsahu v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie) obsahu, ktorý zasiahne do ľudskej dôstojnosti alebo iného základného práva alebo slobody fyzickej osoby. Rovnako je v tomto smere nevyhnutné vziať do úvahy doterajšiu rozhodovaciu prax sťažovateľa, ako aj príslušnú judikatúru NS SR.

34. Sťažovateľ rovnako namietal, že krajský súd nezohľadnil a vôbec sa nezaoberal argumentáciou sťažovateľa ohľadom predchádzajúcej rozhodovacej praxe v prípadoch týkajúcich sa posudzovania rozdielnych platforiem. Táto navyše bola potvrdená rozhodnutiami NS SR, čím sa krajský súd v dôsledku nevyrovnania sa s touto skutočnosťou zároveň odklonil od predchádzajúcej ustálenej rozhodovacej praxe NS SR. Tým, že sa krajský súd vôbec nezaoberal touto argumentáciou sťažovateľa, nemohol ani dospieť k záveru o nesprávnom právnom posúdení veci.

35. Vzhľadom na to, že v konaní bola jasne preukázaná rozdielnosť v následku protiprávneho konania, podľa sťažovateľa nie je možné prijať záver o totožnosti skutkov. Sťažovateľ tiež zdôraznil, že pri posudzovaní skutkovej podstaty správneho deliktu nemožno striktne aplikovať ustanovenia trestného práva bez toho, aby boli zohľadnené aj rozhodujúce odlišnosti, zmysel a účel zákonodarcom stanovenej normy. V danom prípade bolo porušenie zákona žalobcom na dvoch rozličných platformách sankcionované v súlade so zmyslom a účelom danej normy.

36. Záverom sťažovateľ konštatoval, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, na základe čoho prišlo k vydaniu nezákonného a nesprávneho rozhodnutia. Sťažovateľ ako príslušný správny orgán v rámci konania v dostatočnej miere zistil skutkový stav veci, na ktorý správne aplikoval relevantné ustanovenia zákona. Rozhodnutie sťažovateľa má všetky náležitosti ustanovené v § 47 správneho poriadku, nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného v zmysle ustanovení správneho poriadku. Zásah do slobody prejavu vysielateľa bol proporcionálny a legitímny, nakoľko vyplýval z naliehavej spoločenskej potreby, ktorou bola ochrana práv iných, medzi ktoré patrí aj právo verejnosti na pluralitné informácie ako legitímny dôvod obmedzenia slobody prejavu. Žalobca nebol na svojich právach ukrátený rozhodnutím ani postupom správneho orgánu a napadnuté rozhodnutie a postup je v súlade so zákonom, preto navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

37. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti v zákonom stanovenej lehote nevyjadril.

IV. Právny názor NS SR

38. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25. marca 2021 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

39. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil rozhodnutia žalovaného č. RP/4/2017 zo dňa 24.01.2017 a č. RP/5/2017 zo dňa 24.01.2017, ktorými bola žalobcovi uložená pokuta za porušenie povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako kasačný súd, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

Podľa § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:

- a) upozornenie na porušenie zákona,
- b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
- c) pozastavenie vysielania alebo poskytovania programu alebo jeho časti,
- d) pokutu,
- e) odňatie licencie za závažné porušenie povinnosti.

Podľa § 67 ods. 5 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z., rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby okrem vysielateľa prostredníctvom internetu od 3 319 eur do 165 969 eur a vysielateľovi rozhlasovej programovej služby od 497 eur do 49 790 eur, ak vysiela programy a iné zložky programovej služby, ktorých obsah je v rozpore s povinnosťami podľa § 19.

Podľa § 67 ods. 15 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., rada uloží pokutu poskytovateľovi audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie od 500 eur do 40 000 eur, ak poskytuje prostredníctvom svojej audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie programy a iné zložky audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktorých obsah je v rozpore s povinnosťami podľa § 19.

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za podstatné hneď v úvode špecifikovať úlohu žalovaného, ktorý v postavení orgánu verejnej správy dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom zákonom č. 308/2000 Z. z. Jeho zákonným poslaním a teda zároveň povinnosťou, je presadzovať záujmy verejnosti a taktiež ochraňovať záujmy verejnosti pred možným negatívnym vplyvom zvukových či zvukovo-obrazových programov vysielaných v dostupných médiách. Ak pri plnení tejto povinnosti dospeje k záveru, že konaním konkrétneho, pozorovaného subjektu došlo alebo dochádza k porušovaniu zákona, je oprávnený podľa § 64 a nasl. zákona č. 308/2000 Z. z. uložiť sankciu.

41. Kasačný súd po podrobnom preštudovaní predloženého súdneho spisu a pripojených administratívnych spisov mal v prejednávanej veci za preukázaný skutkový stav tak, ako ho uviedol sťažovateľ v preskúmaných rozhodnutiach, a z ktorého vychádzal aj krajský súd pri rozhodovaní, preto naň kasačný súd v podrobnostiach odkazuje. Zároveň kasačný súd považuje za potrebné výslovne uviesť, že nemá pochybnosti o tom, že žalobca sa dopustil porušenia povinnosti ustanovenej v ustanovení § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. jednak tým, že na televíznej programovej službe JOJ dňa 04.03.2013 o cca 19:36 hod. odvysielal v rámci programu Noviny príspevok s názvom „Nechtiac zrazil kamaráta“, ktorý svojím obsahom a spôsobom spracovania, a síce zobrazením utrpenia a autentických prejavov žiaľu matky nad stratou svojho syna - obete tragickej dopravnej nehody, zasiahol do jej ľudskej dôstojnosti, a jednak tým, že v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie na stránke www.joj.sk v sekcii NOVINY.SK a podsekcii Krimi dňa 13.03.2013 poskytoval program s názvom „A. (†.) prešiel kamarát. Videla to jeho mama“, ktorý svojím obsahom a spôsobom spracovania, a síce zobrazením utrpenia a autentických prejavov žiaľu matky nad stratou svojho syna -

obete tragickej dopravnej nehody, zasiahol do jej ľudskej dôstojnosti.

42. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky označil zistený skutkový stav za dostatočný s tým, že pre správne posúdenie veci v danom prípade bolo rozhodujúce iba to, čo bolo žalobcom reálne odvysielané.

43. K vyššie uvedenému kasačný súd ešte dodáva, že rozhodujúcim podkladom pre rozhodnutie sťažovateľa o otázke zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných v intenciách ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. má tvoriť primárne to, čo bolo vysielateľom odvysielané, dôkazom čoho je záznam vysielania a jeho prepis/popis, z ktorého je možné zistiť obsah odvysielaného vysielania. Správnosť uvedeného záveru odôvodňuje predovšetkým skutočnosť, že ani koncoví recipienti nemajú možnosť skúmať skutočný účel príspevku, a ani prihliadať na žiadne ďalšie skutočnosti, pohnútky, resp. iné okolnosti, ktoré viedli autorov príspevkov k ich vytvoreniu a spracovaniu, ale práve naopak, ich mienka, resp. názor sa tvorí iba na základe informácií, ktoré sa k nim dostanú z obsahu odvysielaného príspevku. Zákonom stanovenú povinnosť, aby programová služba a jej zložky spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom nezasahovali do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných, je preto potrebné označiť za legitímnu požiadavku obmedzenia slobody prejavu u vysielateľov.

44. Vychádzajúc z obsahu odvysielaného príspevku Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že sporný príspevok spôsobom svojho spracovania smeroval predovšetkým k prilákaniu a šokovaniu divákov. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že pre nezaujatého diváka sa mohlo javiť, že meritom celého príspevku bola práve snaha poukázať na autentické prejavy utrpenia a žiaľu matky zo straty syna, ktorá bola pre svoje okolie (užšiu, ako aj širšiu verejnosť) jednoznačne identifikovateľná.

45. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že účelom ustanovenia § 19 zákona č. 308/2000 Z. z. je poskytovať ochranu ľudskej dôstojnosti a iným základným právam a slobodám osôb pred neoprávnenými zásahmi, realizovanými prostredníctvom audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie, programových služieb a ich zložiek, pričom účel ochrany ľudskej dôstojnosti vo všeobecnosti možno vymedziť ako ochranu pred zaobchádzaním, ktoré poníža dôstojnosť človeka ako ľudskej bytosti.

46. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom krajského súdu, podľa ktorého zverejnenie prejavov osoby v takom alebo obdobnom vypätom emotívnom rozporení, ako v posudzovanom prípade, treba považovať ako mimoriadne intenzívny zásah do práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti dotknutej osoby; prejavy fyzickej osoby v takýchto situáciách sú za hranicou všeobecného vnímania ostatnej spoločnosti v dôsledku jej výnimočne osobnostnej povahy ako aj mimoriadnej emotívnosti, nie sú a nemôžu byť považované za prejavy podliehajúce bežnému režimu zverejnenia a to aj s prihliadnutím na právo verejnosti na informácie a s tým súvisiacou slobodou prejavu účastníka konania; obdobné situácie nepochybne spadajú do najintímnejšej sféry fyzickej osoby, nakoľko sa jedná o situácie, kedy je jednotlivец najzraniteľnejší a v podstate bezbranný voči vonkajším vplyvom; zobrazenie utrpenia matky a prejavov jej žiaľu nad stratou syna nie je bežným spôsobom informovania o dopravnej nehode.

47. Najvyšší súd Slovenskej republiky navyše poukazuje na tú skutočnosť, že v danom prípade spôsob spracovania konkrétneho príspevku možno vzhľadom na vyššie špecifikované aspekty hodnotiť ako jednoznačne neprimeraný vo vzťahu k jeho informačnej hodnote, ktorý obsahom prezentovaných informácií výrazným spôsobom zasiahol do ľudskej dôstojnosti trúchliacej matky.

48. Za jeden z kľúčových aspektov prejednávanej veci považoval kasačný súd vyriešenie otázky kolízie práva na ochranu osobnosti a ľudskej dôstojnosti osoby identifikovanej ako matka obete na jednej strane a práva na slobodu prejavu žalobcu na strane druhej. V tejto súvislosti poukazuje kasačný súd na odôvodnenie kasačnou sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý vyčerpávajúcim spôsobom ozrejmil dôvody, pre ktoré nebolo možné vyhovieť námietke žalobcu o nezákonomnom obmedzení slobody prejavu (viď odseky 46 - 53 odôvodnenia rozsudku krajského súdu).

49. Na dôvažok, kasačný súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že zásah do slobody prejavu žalobcu bol v prejednávanej veci zrealizovaný na základe zákona (§ 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.), sledoval legitímny cieľ, ktorým bola ochrana ľudskej dôstojnosti a iných práv dotknutej osoby, pričom ho zároveň možno považovať za proporcionálny (nevyhnutný v demokratickej spoločnosti).

50. V ďalšom poukazuje kasačný súd na to, že krajský súd oprel svoj právny záver o nesprávnom právnom posúdení veci žalovaným orgánom verejnej správy o tú skutočnosť, že pri konaní žalobcu išlo o viacčinný rovnorodý súbeh správnych deliktov, pri ktorých sankcionovaní je nevyhnutné aplikovať analógiu legis a postupovať podľa absorpčnej zásady, tak ako to stabilne konštatuje Najvyšší súd Slovenskej republiky. Preto žalovaný nemohol uložiť za tieto správne delikty dve sankcie dvoma samostatnými rozhodnutiami, ale len jednu úhrnnú sankciu (absorpčná zásada), t. j. sankciu za najprísnejšie sankcionovateľný správny delikt, pričom takýto myšlienkový sled nebol v rozhodnutí správneho orgánu zachytený.

51. Naproti tomu, žalovaný v kasačnej sťažnosti argumentoval, že v predmetnom prípade k posúdeniu prípadného súbehu správnych deliktov neexistoval relevantný dôvod. S poukazom na rozdielnosť následku protiprávneho konania podľa sťažovateľa nebolo možné prijať záver o totožnosti skutku. Dodal, že v danom prípade bolo porušenie zákona žalobcom na dvoch rozličných platformách sankcionované v súlade so zmyslom a účelom zákona.

52. K tomu kasačný súd uvádza, že ustanovením čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) sa Slovenská republika zaviazala, že uznáva a dodržiava všeobecné záväzné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. V intenciách čl. 154c Ústavy je Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (publ. pod č. 209/1992 Zb.) súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba pojmy „trestné obvinenie“ a „práva a záväzky občianskej povahy“, pokiaľ ide o rozsah aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 Dohovoru, vykladať autonómne od ich definovania vo vnútroštátnom právnom poriadku členských štátov dohovoru (pozri napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976).

53. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému z trestného činu. Hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzenými právnymi princípmi. Keďže čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru hovorí „o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia“ je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť.

54. Napokon aj Odporúčanie výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách, schválené Výborom ministrov 13.02.1991 na 452. zasadnutí zástupcov ministrov odporúča vládam členských štátov, aby sa vo svojom práve aj praxi riadili zásadami, ktoré vyplývajú z tohto odporúčania. Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti tohto odporúčania, je v ňom uvedené, že sa vzťahuje na správne akty, ktorými sa ukladá postih za správanie, ktoré je v rozpore s uplatniteľnými pravidlami, či už ide o pokuty alebo iné opatrenia trestnej povahy bez ohľadu na to, či majú peňažnú alebo inú povahu. Tieto druhy

postihu sa považujú za správne sankcie. Podľa zásady č. 6 tohto odporúčania je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77)31 aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní.

55. V predmetnej veci, keďže ide o preskúvanie zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov o postihu za správny delikt s uložením peňažnej pokuty, treba podľa názoru kasačného súdu aplikovať na danú vec čl. 6 ods. 1 prvá časť Dohovoru.

56. Vo svetle uvedeného poukazuje kasačný súd na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 5Sžf/1/2013 zo dňa 30.01.2014: „Judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (pozri bližšie napr. sp. zn. 3Sž/68/2004, sp. zn. 3Sž/85/2007, sp. zn. 8Sžo/28/2007, sp. zn. 8Sžo/147/2008, sp. zn. 2Sžf/9/2010, sp. zn. 2Sžf/44/2011, či sp. zn. 5Sž/21/2010) je jednotná v tom, že tieto princípy sa v správnom trestaní v plnom rozsahu aplikujú, a že trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému z trestného činu. Hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi. V administratívnom trestaní treba rešpektovať Odporúčanie výboru ministrov [Rady Európy (91)] z 13. februára 1991 (relative aux sanctions administratives), podľa ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho chovania možno uplatniť len v primeranej lehote. Keďže administratívne trestanie má aj podľa judikatúry ESLP trestnoprávny charakter, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona.“

57. Kasačný súd ďalej dáva do pozornosti judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku sp. zn. 6Asan/16/2018 zo dňa 24.07.2019 uverejnenom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod poradovým číslom 67/2019 uviedol:

„ I. V oblasti administratívneho trestania platí pri nedostatku právnej úpravy v správnom práve v prípade, ak sa rozhoduje o dvoch a viac zbíhajúcich sa správnych deliktoch rovnakého páchatel'a v konaní jednom spoločnom jedným rozhodnutím, že obvinenému sa ukladá úhrnný správny trest (absorpčná zásada) za správny delikt najprísnejšie sankcionovateľný.

II. O súbeh správnych deliktov v aplikačnej praxi správnych orgánov ide v prípade, ak obvinený spáchal dva alebo viac správnych deliktov skôr, ako bol rozhodnutím správneho orgánu v I. stupni za niektorý z nich uznaný vinným, resp. do oznámenia rozhodnutia správneho orgánu obvinenému.“

58. Rovnako z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/28/2007 zo dňa 06.03.2008 uverejnenom v Zbierke stanovísk NSSR a rozhodnutí súdov SR pod poradovým číslom 2/2014 vyplýva: „II. Pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh) je potrebné použiť "analogiae legis" tzv. absorpčnú zásadu. Za viaceré delikty správny orgán uloží sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný.“

59. Z uvedeného pre kasačný súd vyplýva, že v rámci správneho trestania vyvodzujú orgány verejnej správy administratívno-právnú zodpovednosť voči spravovaným fyzickým a právnickým osobám, ktoré sa dopustili protiprávneho konania porušením spoločenských vzťahov chránených správnym právom. Orgán verejnej správy je pri tomto druhu konania (správne trestanie) povinný aplikovať niekoľko druhov zásad. Tieto základné pravidlá, idey či hodnoty právnej úpravy ovplyvňujú výklad a aplikáciu právneho predpisu a ich nerešpektovanie môže mať za následok nezákonnosť vydaného rozhodnutia alebo opatrenia.

60. Navyše je potrebné uviesť, že právne vzťahy z vykonávania štátnej regulácie v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie patria do oblasti práva verejného, a v rámci neho potom porušenia zákona sankcionované ukladaním pokuty patria do oblasti správneho trestania. Ukladanie pokuty je dôsledkom porušenia právnej povinnosti zo strany určitého subjektu, teda majú nesporne sankčný charakter, a preto je nevyhnutné pri ich ukladaní, resp.

uplatňovaní, dodržiavať aj zásady platné pre správne trestanie. Podľa týchto zásad sa pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh) uplatní tzv. absorpčná zásada. V danom prípade je preto nepochybné, že sťažovateľ musí tieto zásady správneho trestania rešpektovať.

61. S poukazom na vyššie uvedené kasačný súd ustálil, že sťažovateľ bol povinný rešpektovať základné princípy správneho trestania, v posudzovanom prípade predovšetkým zásady ukladania sankcií, a to absorpčnú zásadu, čo znamená, že pri ukladaní pokuty za viaceré delikty orgán verejnej správy uloží sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný. Vzhľadom na to, že rozhodnutie žalovaného vykazuje absenciu aplikácie absorpčnej zásady, kasačný súd nemohol konštatovať, že v konaní pred žalovaným boli zachované základné princípy správneho trestania.

62. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia krajského súdu, keď krajský súd zrušil rozhodnutie sťažovateľa z dôvodu potreby analogickej aplikácie trestnoprávných zásad na sankčný postih za správne delikty.

63. Vzhľadom na to, že trestanie správnych deliktov nie je v slovenskom právnom poriadku kodifikované a pravidlá správneho trestania nezakotvuje ani Ústava Slovenskej republiky, najvyšší súd uvádza, že existujúcu medzeru v práve je treba vyplniť analogickou aplikáciou trestnoprávných princípov. Najvyšší súd zdôrazňuje, že analogickú aplikáciu určitých právnych pravidiel nemožno v žiadnom prípade zamietať či stotožňovať s ich výlučnou aplikáciou. Preto aj pri aplikácii trestnoprávných pravidiel na administratívny postih správnych deliktov je potrebné mať v prvom rade na zreteli účel a zmysel vyvodzovania administratívnoprávnej zodpovednosti v spojitosti so všeobecne platnými zásadami administratívneho konania. Využitie metódy analógie (ako interpretačného postupu pri vyplňaní normatívnych medzier) vo verejnom práve je podmienené tým, že zákon danú otázku neupravuje, je to na prospech účastníka konania a nie je to v rozpore s verejným záujmom.

64. V zmysle uvedeného sa preto najvyšší súd stotožňuje s názorom krajského súdu o potrebe aplikácie absorpčnej zásady na sankčný postih žalobcu v prejednávanej veci. Pri uplatňovaní zodpovednosti za správne delikty sa analógia s trestnoprávnymi princípmi používa najmä pri posúdení časovej pôsobnosti zákonov, zániku zodpovednosti zánikom zodpovednej osoby, podmienky deliktuálnej spôsobilosti, použitia okolností vylučujúcich protiprávnosť, naplnenia materiálneho znaku správneho deliktu či ukladania úhrnnej sankcie pri súbehu deliktov.

65. Za viacerých správnych deliktov prejednaných v jednom konaní je potrebné uložiť jednu úhrnnú sankciu, a to primerane aplikujúc zásadu, že sankcia sa uloží podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na správny delikt, ktorý je najprísnejšie postihnuteľný. V prípade, ak sú prejednané správne delikty sankcionované rovnako prísne, výška sankcie sa odvíja od najzávažnejšieho správneho deliktu. Potreba prejednávania viacerých správnych deliktov v jednom konaní sa odvíja od časovej a obsahovej súvislosti. Ak orgán verejnej správy u konkrétneho subjektu (v našom prípade žalobcu) získa vedomosti o viacerých porušeníach jedného právneho predpisu, prípadne súvisiacich predpisov, ktorých kontrola dodržiavania je zverená tomuto orgánu verejnej správy (v našom prípade sťažovateľovi), potom je namieste prejednanie zistených porušení - správnych deliktov v jednom konaní a uloženie jednej výslednej sankcie.

66. Námietku sťažovateľa, že vo veci nie je možné aplikovať absorpčnú zásadu z dôvodu, že žalobca sa dopustil porušení ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. na dvoch odlišných platformách, považoval kasačný súd za nedôvodnú. Uvedená skutočnosť nepredstavuje žiadnu prekážku posúdiť vec jednotne ako celok a uložiť žalobcovi za nedovolené správanie jednu sankciu.

67. S poukazom na vyššie uvedené dospel kasačný súd v prejednávanej veci k záveru, že v prípade viacerých porušení zákona č. 308/2000 Z. z. žalobcom bolo na mieste viesť spoločné administratívne konanie a uložiť žalobcovi úhrnnú sankciu, pretože len za komplexne posúdený skutok môže byť uložená primeraná sankcia, ktorá zodpovedá viacerým porušeniam zákona. Ak žalovaný orgán verejnej správy uložil žalobcovi za súbeh viacerých deliktov viacero sankcií, konal v rozpore s ustálenou

judikatúrou EŠLP a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako aj čl. 6 Dohovoru. Kasačný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je nezákonné, pretože pri ukladaní administratívnych sankcií žalobcovi neboli pri súbahu správnych deliktov dodržané zásady trestného konania. Námietky sťažovateľa o nesprávnom právnom posúdení veci krajským súdom ako aj odklon od ustálenej rozhodovacej praxe tak vyhodnotil kasačný súd za nedôvodné.

68. Na základe vyššie uvedeného kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd nepochybil, keď napadnuté rozhodnutia sťažovateľa zrušil a veci mu vrátil na ďalšie konanie pre nesprávne právne posúdenie. Z odôvodnenia krajského súdu je dostatočne zrejmé, z akých dôvodov krajský súd konštatoval svoj právny záver. Kasačný súd vyhodnotil odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu za správne, zrozumiteľné a dostatočne podrobné.

69. Kasačný súd má za to, že správny súd postupoval v súlade so zákonom, vychádzal zo žalobných bodov žalobcu, z ktorých námietku nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaným považoval za dôvod na zrušenie preskúmaného rozhodnutia sťažovateľa.

70. Pokiaľ teda krajský súd vyhodnotil námietky žalobcu proti rozhodnutiu sťažovateľa za dôvodné a rozhodnutie žalovaného zrušil a veci mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 191 ods. 1 písm. c) S.s.p., kasačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol ďalšie dôvody, ktoré sú uvedené vyššie. Ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia.

71. Po vyhodnotení závažnosti kasačných dôvodov sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 461 S.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby vyhovel kasačnej sťažnosti, pretože konanie sťažovateľa nebolo súladné so zákonom a krajský súd postupoval preto vecne správne, keď zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 S. s. p. ako nedôvodnú zamietol.

72. Sťažovateľ je v ďalšom konaní viazaný názorom kasačného súdu, jeho povinnosťou bude predovšetkým vysporiadať sa nutnosťou aplikácie absorpčnej zásady pri ukladaní sankcie za správne delikty žalobcu a následne vo veci znovu rozhodnúť.

73. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 168 S.s.p.). Žalobcovi voči sťažovateľovi nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania, nakoľko mu žiadne nevznikli (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S.s.p.).

74. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.